

LE JOURNAL BIELORUSSIEN
"LA PATRIE"DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
"DAS VATERLAND"THE WHITERUTHENIAN NEWSPAPER
"THE FATHERLAND"

№ 9 (239)

Нядзеля 27 лютага 1955 г.

ГОД ВЫДАННЯ 9

Сумны канец коэгзыстэнцыялізму

Апошній падзеі, што разыгрываюцца ў нікоў гэкінскага ўраду, апошні паставіў роњнікам цвёрдае сталінскае лініі ѹдзельца разыгрывацца далей, прыкавалі да сябе ўсюг заходняга съвету і выклікаюць розныя афры. Ясна, апошні палітычным выпадкам у Крэмлі можна надаваць розныя аспекты, але нельга запірачыць, што гэтым падзеям дасюлешня палітыка коэгзыстэнцыі выразна захісталася, а магчыма й правалілася зусім.

Важным зьяўлецца тое, што «новы курс» праводзіцца ціцер на толькі ѹ Савецкім Саюзе, але ѿ чырвоным Кітаі, і ѿ гэтым апошнім ён распачаўся шмат раней і ад палітычных заявў перайшоў да станоўчых дзеяньняў.

Сытуацыя на Далёкім Усходзе сяяняла на столькі скампікаваная ѹ сур'ёзная,

што для многіх на Захадзе, навет наважаных аўтамабільных, загроза вайны між камуністычным Кітаем і Задзіночанымі Штатамі Амерыкі стала зусім магчымай і прададападобнай. Справа ѹ тым, што

абодвы праціўнікі бакі парабілі далёка-ідучыя крокі, якія робяць немагчымым адступленіем ад занятых ужо пазыцыяў

бяз страты прэсыціжу і палітычнага аўтарытэту. Амерыка, як ведама, у заключаным у канцы минулага году на Чан-Кай-Шэкам пакіце забавялазася, што ѹ выпадку камуністычнай агресіі на Фармузу і Пэскадорскія астрывы, яна будзе

палаціць іх сліпо аружжа. Цяпер жа, калі пэкінскі ўрад звязаў катагарычна

аб сваім намерам «вызваліць» Фармузу

і распачаў веенныя дзеяньні супраць

прыблізжэнных астрывоў, што знаходзіцца пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

эта адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Апошнія выпадкі ѹ Маскве таксама

звязулоца чыме большым, як звычайнім тэктальным манэрам. Прыпомінім, заяўля, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Апошнія выпадкі ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

Усе гэтыя новыя звязы ѹ Савецкім Саюзе гавораць выразна, што палітыка коэгзыстэнцыі ўжо болей яму непатрабуе.

Паводле яго вінаваты такому марнатаству друкаванай паперы неадкуваныя прадаўцы кніжак і няхайнія вонкавыя

чытальни, што пад уладаю Чан-Кай-Шэк, Амерыка

заявіла, што яна толькі будзе бараніць іх сліпо аружжа. Цяпер жа,

это адзін бок мэдзяно сяяняшній палітычнай сътуацыі ѹ съвеце.

ВОРГАН БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНА ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКІ

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „BACKAUSCUNA“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Wladimir BORTNIK

Die Administration: (13 b) München 15, Pettenkoferstr. 23/24.
Ціна паза Німеччынай: ЗША — 15 цэнтав, Канада — 15 цэнтав, Ангельшчына — 1 шылінг, Францыя — 20 фр., Бельгія — 5 фр., Аўстралія — 1 шылінг, Аргентына — 2 пэзсо. У іншых краінах раўнавартасць 15 ам. цэнтав. Ціна лётніцкай поштой у заакіянскіх краінах — 30 ам. цэнтав. — Падвойныя нумары каштоўны падвойна.Банкавае конто: Administration der weissruthenischen Zeitung „Baekauscuna“
Bankkontonummer 357-125 Bayerische Hypotheken- und Wechselbank, München.

ГАЗЕТА ВІХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

THE WHITERUTHENIAN NEWSPAPER
"THE FATHERLAND"LE JOURNAL BIELORUSSIEN
"LA PATRIE"

Справа прыгатовы новае, маладое бе-пень да яе. Бакалаўра запрауды недаларускае інтэлігенцыі ёсьць справай вучка. (Калі я сказаў гэта аднаму бакалаўра надва важней. Пра гэту справу я хачу лаўру, дык ён міе запірэчыў. Ведама, скажаць колькі словаў). У нас, як у на-залеж

Факты - рэч упартая

Усе бяз выключэння расейскія эмістичка прыйшлі тысячы палонных Немінам? Якая гэтага прычына? — Бядо іх юць супраць таго, што бальшавізм і рабоў самі апранулі шынолі, але рым А ці толькі Луўпіновіч? А Мікола Катлінскі з Новас вуліцы! Колькі людзей вершы у тое, што бальшавізм — гэта не акупацыя. Прышоў 1920 год, а разам Смаленскага НКВД?

Ты, хто вырас і жыў на Беларусі, добо агітатораў і прапагандыстых. У той час, калі ў карэнай Рэсеi з прыходам нас не ёсь Нямеччыны або Францы, а да ўлады бальшавікоў, палітічных імпартавана да нас з Рэсеi. Як пры ца-майткі, забівалі ахвіцраў і царскіх рэй, пры дапамозе расейскіх царквы, так урадаўшай, у Шацку нічога гэтага на і цяпер пры дапамозе хлускі й розных сталася. Усе майткі засталіся цэлымі, а спакусаў, Расейцам удавалася пераціхія ў ваколіцах мястечка было шмат на свой бок некаторых Беларусаў, (Габрыэлеўка, Таўкачавічы, Юзафова, падкіх да зрадніцваў розных авантур. Шычтавічы, Сяргеевічы і інш.), і ніхто. Але пачатак, сама бацька бальшавізму, нікога не забіў. Паны ўцяклі не ад жыбазумоўна, прынесены да нас з усходу. хароў, а ад Чырвоне Арміi. Старыніем Вельмі добра даведаліся аб гэтым цяпер, рэзюмуючы, прывезены ў вабозе ар-акрама нас, Чехі, Мадзяры, Румыны і мi, Рэсеi Некрасаў, а прадкамам — Лашмат шмат іншых. Розынца толькі ў тышы Краўкіс.

тым, што да нас гэтага ліха прабралася На ўё жыцьцё жыхары мястечка за-шляхам шантажу ѹ маляўства, а да ін- памятаў 1920-21 гады, калі на ваколіцах шых яно прынесены на штыхах арміi, мястечка Вараноўцы і Лысае Гары былі что носіць чырвоную зорку, якая для расстраляныя тысячы ўздельнікаў Слуц-кага Паўстаньня ѹ іхнямі сеамі. Усе буй-ныя будынкі, як пансікі палаца, броварны завод, усе пабудовы, як хлявы й склады майткі, былі набіты да адказу няшчанс-нымі случкамі — грозаўшай і кампль-цам. На іхных магілах збудаваў свой дом Некрасаў. У Шацку быў выкілікі спыніяльны 5-ы полк ЧК, што складаўся выключна з Расейцаў і Латышоў, якія і залілі крывей беларускіх парты-занаў ўсё мястечка й ягоныя ваколіцы.

Каб пацвердзіць гэту, мы зьевнемся наждад да тых фактаў, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Ціха ў спакойна прайкала ѹ нас жыцьцё на Бацькаўшчыне. Сяляне па вёсках і вёсцінках, машчане, рамеснікі і сельская інтэлігенцыя на мястечках жылі сваім звычайнам жыцьцем. Розынца толькі ў тышы Краўкіс. Усе Беларусь ад Сяміцічай аж да Зубцова і ад Усьвят аж да Скрыгалава пакрыта густою сеткаю буйных і дроб-ных мястечак. Яны настолік падобны да другога сваім жыцьцём і сваім долям, што досьце прывесыц, як пры-клад, адно з іх, і гэта будзе стандартам для ўсёя рошты.

У самым сэрцы Беларусі, на Меншчыне, ваддаў ад местаў і чыгункі размы-сыціася ѹ паўпалескай мясцовасці до-

сыць буйных мястечкаў Шацка. Тут поруч з сялянамі, якія жылі пераважна на

Міхалевіцкай вуліцы, было шмат і маш-

чан на Серадзінскай вуліцы і ў Зареч-

ы. Рамеснікі размысцілі пераважна на на Рынчайчай і Заречнай плошчах. Па

краіх мястечкаў знайшлі прытулакі два год. Знаў «чорны воран» стаўся гаспада-

майткі праваслаўнага пана Гамаліцкага

і католікі Пуцці. Жыхары мястечка гэты раз шляхам хлускі й подкупу

былі трох веравызнаньні: праваслаў-

нага, рым-каталіцкага і юдэйскага. Ня

гледзічы на такі разнастайны сацыяльны

рэлігійны склад, жылі яны паміж

сабою дружна, ніколі не свараліся. Дзе-

ці іхня паварасталі разам, і ніколі ні-

хто нікога ня пытаўся ні аб багацьці,

ні аб сацыяльных паходжаньнях. Усе бы-

лі роўні. Алтар Вайман каваў коней, Іван Луўпіновіч, які выхваляе цяпер са-

зубі сярпі; Пэлік гандляваў; Малевіч

вучыла дзіцяці; Плыншэскі быў пасты-

рам, а Ганаровіч — валасным старшы-

нём. Усё ішло ладна й складна.

У часы першага вайны мястечка стала-ся арэнаю бэбё. Па шляхах паянгнулася абыозы з войскамі і раненымі. Празь мя-

Луўпіновіч — віце-прэзыдэнт з парты-й

й

шыцься, Ясінскі? Чаму яны з воўчыні

білетамі або высланыя, або паўцякали, а

надзвінныя сферыкаваны скарат. Ва-

шыцься яму сваё імя.

На першы пагляд калісці горад, а цяпер вялікая вёска

Лошніца, што на Барысавічыне, набыла свой наизу ў адносіні, якія дагэтуль ня перавяліся ў тутэйшых лясах. Прынамсі

знатны Шпілеўскі ў сваім вядомым творы гэтак і растлумачвае

паходжанье ейнага назову, але зусім інаки разъвязвае гэтага

птыгальняна народу. Паводле гадання, за даўнія часы праходзіў

тут з вялікім войскам прац дримотныя лясы князь Вітаўт.

Ені кудысьці сіпяшоўся, але калі яго затрымана навальніца,

дык загадаў сваім драбам-пяхотнікам расыцерабіць лес і за-

значаваць на высокім узвышышы паблізу рэчкі. Драбы, выка-

паўшы пічору, абліклі яе ўнутры скуромі і гэткім чынам па-

будавалі Вітаўту ложак. З таго часу бязыменная дагэтуль

рэчка сталася Ложай, а гара з пічорай і горад, што на ёй

паўстаў — Ложніцай. І гэтага паданьня ня супярэчыць навуко-

вым дадзенім, бо запраўды Лошніца паўстала ў канцы 14

стаго, калі Вітаўт праходзіў тут у паходзе з Вільні да Вор-

шы супраць Сьвідригайлі. Яшчэ больш пацвярджае гэтага

паданье тое, што далей на ўсход, калі вёскі Крупкі, захава-

ліся съяды старадаўнія дарогі, якую народ называе Вітаў-

тая, а калодзеж паблізу вёскі Масалаі, вядомыя вакол, як Ві-

тавы.

Імя Вітаўта Вілікага адбілася шмат у якіх нашых геаграфічных назовах ды гісторычных помніках. Альгерд Шылі-

значы таксама ѿ народзе, які Вітавы шлях, бо тут двойчы Ві-

таўт прайшоў па съеду свайго стрыечнага брата, значна яго

скарцаўшы. На Дзвіні ў 20 кіламетрах ніжэй Вілікі дагэтуль

існуе назовы Вітава Гара і Вітавы Мост, пра якія

ўпярэдышно прыгадвае яшчэ Гайдэнштайн. На Лепяльшчыне

паблізу ад колішняга гораду, а цяпер мястечка Варанец, былі

два Вітавы камяні. Адзін з іх, што ляжаў на беразе возера

Варанец, меў шэсць высечаных паглыбленнін, і ѿ народзе

менаваўся Вітавы талеркі. Другі, які знаходзіўся на беразе

ракі Вушачы, што працякае праз возера, меў таксама два вы-

сечаных паглыбленнін, падобных да відэльцаў, і ѿ народзе

карystaўся паданьем Вітавы відэльцаў. Дагэтуль на хісткі трон польскага караля. Нашая гісторыч-

ная прыказка:

рамі ЦК на Беларусі зьяўляюца Пато- Варожацьць гэтую наймацней выказа- лічай. Гусараў, старшынём прэзыдыму ла беларускае сялянства. У народнай мо- Вярхоўнага Савету — Казлоў, старшынём Савету Міністраў — Кляшчоў, міні- да сяняні ўпорыста абазначае сло- страм замежных спраў — Кісялёў. Бы- васцца расейскісць і самога зывінча, на Беларусі былі Курловы, Крэчтніка- вія, Мусін-Пушкіны і ім падобныя. джалнае адценне.

Нам добра ведама адно: якай-б улада на мове-ж літаратурнай, скажам (ня была ў Маскве ці ў Санкт-Петэрбурзе зусім дакладна), у мове беларускіх ін- белая ці чырвоная, манархічна ці «дэмакратычна» — мэта ейна ў вадно- сці да Беларусі — русыфікацыя і зыншчынэй беларускага народу, як наци- кароткі час з Палякамі, Чэхамі, Эстоні- цы, ды ператварэнне яго ў нявольніка кім падобенства.

Але асноўныя пасады на Беларусі належалі агітаторам і прапагандыстам. У той час свайго панавання ўдалося зда- быць сабе саюзнікаў і сярод некаторых

Але пачатак, сама бацька бальшавізму, нікога не забіў. Паны ўцяклі не ад жы- бязумоўна, прынесены да нас з усходу. хароў, а ад Чырвоне Арміi. Старыніем Вельмі добра даведаліся аб гэтым цяпер, рэзюмуючы, прывезены ў вабозе ар-акрама нас, Чехі, Мадзяры, Румыны і падкамам — Лашмат шмат іншых. Розынца толькі ў тышы Краўкіс.

Усе бяз выключэння расейскія эмістичка засталіся цэлымі, а спакусаў, Расейцам удавалася пераціхія ў ваколіцах мястечка было шмат на свой бок некаторых Беларусаў, (Габрыэлеўка, Таўкачавічы, Юзафова, падкіх да зрадніцваў розных авантур. Шычтавічы, Сяргеевічы і інш.), і ніхто. Але пачатак, сама бацька бальшавізму, нікога не забіў. Паны ўцяклі не ад жы- бязумоўна, прынесены да нас з усходу. хароў, а ад Чырвоне Арміi. Старыніем Вельмі добра даведаліся аб гэтым цяпер, рэзюмуючы, прывезены ў вабозе ар-акрама нас, Чехі, Мадзяры, Румыны і падкамам — Лашмат шмат іншых. Розынца толькі ў тышы Краўкіс.

Каб пацвердзіць гэту, мы зьевнемся наждад да тых фактаў, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі.

Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі.

Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі.

Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі.

Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі.

Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі.

Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі.

Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларусі. Цяпер, якія былі ў часе т. з. рэвалюцыі на Беларус

Зноў зь песьняй і танцам

«...Заслужаная ўдача, бо хор выявіўся ў запраўднасці ансамблем выдатных пасобных галасоў, які прыгожа задзяманстраваў спэцыфічна славянскія, часткова сантывімантальна-мройныя, часткова-ж пералічна-вясёлыя народныя й іншыя песьні... Беларуская оперная спявачка, сп-ня Варвара Вержбаловіч, засыпала пад акампанімэнт акардыёну поўную балочку туті песьню звязаных („Арол” — У. Н.) некалькі жартайўлівых бальдзясак на сялянскі лад... У другой частцы праграмы, праф. А. Карповіч, што быў спачатку стрыманым акампаніятарам, паказаў сябе ў сваіх собсціх кампазіцыях на фартэпіано... Танцавальная група выканала як нельга лепши народныя танцы...»

Вось колькі сказаў з артыкулу-ролару тажу «Беларуская музыка», змешчаным у бонскай незалежнай газеце «Генэраль-Анцайгер» ды што апісвае канцэрт Беларускага Студэнцкага Ансамблю ў Боне 11-га лютага г. г. — адзін з трох канцэртаў, дадзеных у Заходній Нямеччыне.

Так — заслужаная ўдача. Ацэна праўдзівая. Праўдзівая, але я ня поўная. Рэпартэр судзіў толькі па тым, што чуў і бачыў на сцене ды па прыmeye публікі. Ен ня мог ведаць — дыў ці павернібы? — колькі працы ёх ахвярнасці з боку Ансамблю ды ягоных сымпатыкў каштавала зразліванье гэтага канцэрту.

На люблю я падарожжаў цягніком. За гады эміграцыі давялося наезду ў сёньшыя ў вагон. Але ўвечары 10-га лютага, уладжаючыся ў цягніку Мюнхэн—Бон, ня было асомы — толькі знаёмае, прыемнае іэрвое напружанне, ведамас з папярэдніх падарожжаў на канцэрты яшчэ ў баскіяпольскіх лівэнскіх часах. Як на падмогу да галоўных сілаў, нас было я так мала — сем асобы, у тым ліку і сп-ня Б. Вержбаловіч сп-чня Г. Ганчарэнка плюс ейны акардыён (добра, толькі зачікі, — прызналі некаторыя спадарожнікі). Як ужо каласала, настрою хоць адбываўся. Зар'ентаўваўшыся ў паларажыні, некаторыя раз-жа а капаліці ў вагоне-рэстаране. Хутка цэнтр ціквару апнуўся там. Прыйгтын гутаркі. Э́тама — канцэрты. Больш як калі, бо-ж гэта меўся быць першы больш паважны выступ пасьля таго, як некаторыя сабры Ансамблю выехаў на працу ў Нямеччыну. Калі пры падрыхтоўках канцэртаў з тэхнічнага гледзішча гэтага мела ёсць плюсы, дык з мастицкага — наадварот. Таму ў часы на падрыхтоўку спатрэбілася больш чым звычайна. Ужо ў канцы сінекані мінулага году выехаў на некалькі дзён у Бон лівэнскі «длегат» — калега Т. Цімайфічык — каб на месцы дамовіца аб усіх тэхнічных дэталіях. Рэкамэнданы а. Ра-

берта ван Каўэлярта адчынілі дзвіверы ў бэльгійскую амбасаду. Там адразу-ж забысьпечылі Ансамблю поўнае ўтры-маньне ў Нямеччыне, пад умовай, што той дасыць два канцэрты для бэльгійскіх вайсковых частак, разьмешчаных у Кельне. Засталося падзяліць працу між Мюнхэнам—Бонам—Лівоніям.

Выглядала гэта проста... Давялося ўзгодніваць кожную драбіну: пачалася пісьмовая перастрэлка, якая сціхла толькі разам з канцэртамі. У вапошнія дні пайшлі ў рух тэлеграмы.

Мюнхэнам, акрамя рэпетыцыяў старавару, давялося вывучаць новыя песьні, узведзеныя адмыслова да выступленняў у Нямеччыне. Ня ведаю, як абыўшліся-б мы ў гэтым без дапамогі сп-ні Б. Вержбаловіч ды Г. Ганчарэнкі. Нездарма праліваюць па іх сълёзы на ў ЗША.

На першым фота: Танцавальная група Беларускага Студэнцкага Ансамблю; на другім: Хор пад кіраўніцтвам сп. К. Кіслага; на трэйдым: Сп-ні Б. Вержбаловіч і Г. Ганчарэнка пры выкананні беларускіх народных песьні.

Фото Захса, Бонн.

Ул. Неманович

За час, пакуль я вам гэта ўсё расказаў, сталіцы.

Канцэрт а восьмай гадзіні. Ад пятай даўно вытіць па пару шклянкі піва, ужо пробы — трэба-ж сасыпівацца, і вось пад'яджаюць да здрамніцца, і здрамніцца, і вось пад'яджаюць да Бону. На станцыі, як належыць, сустроў

«Каб-жа так на канцэрце!»

Калі падыхаюці гадзіна канцэрту, напружанне ўзрастаете. Цераз сцену замільгалі нацыянальная вопратка. На залі чуваць шум. Першая добрая вестка: непакай быў дарэмны — канцэртная заля поўная! Настрой уздымаецца. И воск

плёткі, што й гэта зь ім здарваецца. Так, тады на станцыі ў Боне быў ён яшчэ і

пад капляном, і пад мушкай. Гэта сумная, вельмі сумная гісторыя...

Была сёмая гадзіна раніцы. Да прыезду лювенцаў — пяць гадзін. Што рабіць? Пасынедалі на станцыі хто чым змот, падзялі — сумна. Глянушы-ж на мінусовскую рэпрозінтанту, можна было і ў сълёзы кінучца. Урэшце ён зьеверніўся із

свайгі турботаў: «Віда, — кажа, — баясь з публіку: у Боне самы разгар карнавалу. Баль кажны вечар — усе гуляюць...»

Пэрспектывы ня вельмі бліскучыя, калі мясцовыя арганізаторы у такой паніцы. ужо ведамы!

Мы, зразумела, усьсёліся на Бонца за Ціха пльве першую песьню — «Магут дрэнную арганізацыю. Разъвяяла крыху ны Божка». За ёй другая, трэцяя — і атмасферу рэпіліка сп-ні Вержбаловіч: ўжо няма стукальня. Воплескі, што разысьпіцца з кожнымі нумарамі. Калі-ж на сцену з'яўляюцца Б. Вержбаловіч і Г.

Ганчарэнка з акардыёном, публіка ўжо гудзе. Пасылька кожнае песьні — даслоўна ў ўзрыў захаплення. Пльве сумны «Арол», пераліваюцца вясёльня «Чарнушачка» і «Церас сад-вінаград». Пасылька апошніе — «біс» як з адных грудзей. Тоё-ж было і з дуэтамі: Б. Вержбаловіч і Г. Ганчарэнка мусілі яшчэ «дасыпевадзь».

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце. Мы ў васабной залі. За дзвіярьмі

гудзе, як у вульгі — гэта частка вясмы-таячыны масы студэнтаў, што абедае штодзённа ў юніверсітэцкай «мэнзе».

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

Лівэнцаў сустрэлі з шумам, гамам, пасалункамі (шкада, што ня ўсіх можна было цалаваць...). Добрая реч — сустрэча! Толькі тады ў паўніні заўважаеш, наколькі ты зъѣхты з групай, колькі супольнага застаненца на ўсё жыццё...

Пасылька — абед у гасцінёх у юніверсітэце.

